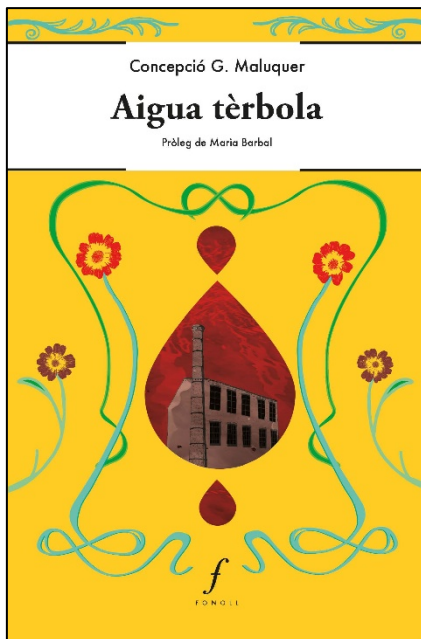

L'editorial Fonoll recupera, *Aigua tèrbola*, de Concepció G. Maluquer, publicada per primera vegada a l'editorial Alfaguara l'any 1967.

Aigua tèrbola és un nou títol de la col·lecció Biblioteca Global que inclou la recuperació d'autors de Ponent que val la pena reeditar i reivindicar per la seva alta qualitat literària. Amb pròleg de Maria Barbal que ens convida a endinsar-nos en aquesta obra, considerada la més madura de l'autora.

«M'agradaria que fossin molts els lectors i lectores que gaudissin d'una obra que parla d'ahir i d'avui, que retrata els éssers humans de sempre i els conflictes que ens posen a prova. Una novel·la escrita amb atreviment, amb un català precís i ric, amb capacitat de dibuixar tota una societat.» **Maria Barbal.**

Les adoberies, els tanins, els tripijocs, els prejudicis, les vanitats, les febleses, els èxits i els fracassos... La ciutat d'Aiguadal i l'atmosfera asfixiant que l'embolcalla són l'epicentre des d'on els diversos personatges narren la seva història, cadascun amb les pròpies misèries i justificacions. Al centre de les narracions, la Grettel. Arribada de fora, es resisteix a ofegar-s'hi i, amb la seva autenticitat i els anhels de llibertat, esdevé una alenada d'aire fresc que remou l'aigua tèrbola en què reposa l'ordre de la família i de la burgesia dominant.

Amb una prosa àgil i directa, minuciosa en els detalls i les imatges, Concepció G. Maluquer construeix en aquesta novel·la coral el retrat de la societat de postguerra franquista on la burgesia vencedora viu instal·lada en la hipocresia moral i es vanta del seu enriquiment, basat en les prebendes, les falsedats i fer el joc al poder establert.

A la primera edició d'*Aigua tèrbola*, la mateixa Concepció G. Maluquer ens explica així la seva obra: «Potser aquesta novel·la es voldrà classificar sota qualsevol d'aquests rètols, ara tan de bon veure: novel·la testimoni, novel·la denúncia, novel·la social o novel·la "engagé". No ho sé. Personalment, en escriure-la, no he pensat en res de tot això. M'he limitat a descriure unes situacions concretes en un temps i un espai determinats. No en vaig ser testimoni. No denuncio ningú. (Qui soc jo, pobra de mi, per estirar el dit i assenyalar: aquests són els "dolents"?) No

pretenc reivindicar cap classe social (hi ha altres mitjans més eficients que els que podem emprar els pobres novel·listes). I no faig literatura compromesa amb cap ideologia. Simplement escric el que passa, el que ha passat o pot passar.

No crec en la gent bona o dolenta d'una sola peça. Som com som i les circumstàncies fan sortir el positiu o el negatiu que tots portem dins. Llavors, l'especialíssim magma de la postguerra al nostre país i en un determinat estament, van influir sobre una moral baquetejada i —cal dir-ho— frèvola, molt frèvola. I tot això sota la capa —que tot ho tapa— d'una religiositat mal entesa i una lamentable miopia social

Voldria que quedés ben palès que no tinc cap greuge especial contra el ram dels blanquers. El fet —els fets— es podien haver produït exactament sobre un fons de trames i d'ordits en qualsevol fàbrica de teixits de Terrassa o de Sabadell. Tampoc no tinc cap mena de mania contra la nostra burgesia en general (per altra banda i en certs moments de la nostra història, autèntic puntal del país). L'essencial per a mi és l'home en si mateix i en relació amb els altres homes que també contenen, perquè treballen, mengen, estimen i pensen, creen, són.

I per acabar, només allò que posen al començament de les pel·lícules i els llibres massa directes: "Tota semblança amb personatges i fets reals és pura coincidència."»

Concepció G. Maluquer (Salàs de Pallars, 1914-Barcelona, 2004) va ser poeta, narradora i novel·lista. Formada a l'Escola de Mestres de la Generalitat de Catalunya durant els anys de la República, es donà a conèixer com a poeta el 1957 en guanyar el premi Ciutat de Barcelona amb *La creu dels vents* (1959). El 1960 publicà el poemari *La ciutat i les hores*. Als anys seixanta es dedicà a la narrativa, particularment a la novel·la. A més del relat *Dues cases* (Premi Joan Santamaria, 1960), publicà les novel·les *Gent del sud* (1964), *Aigua tèrbola* (1967) i *Gent del nord* (1971),

entre d'altres. Foren anys de maduresa literària en què participà en diverses activitats culturals i travà amirat amb J. V. Foix, Carme Montoriol, Carles Sindreu, Cèlia Sunyol i Aurora Bertrana.

La mort de la seva filla gran el 1967 l'allunyà de la vida pública literària. Malgrat això, no deixà mai d'escriure ni de pintar. En les seves novel·les, Maluquer ofereix un magnífic retrat de la societat catalana dels anys seixanta. *Aigua tèrbola* és considerada la novel·la més madura i tècnicament més ambiciosa de l'escriptora pallaresa, una obra moderna al seu temps que més de cinquanta anys després conserva intacte el seu interès.

Concepció G. Maluquer, formava part dels cercles artísticoliteraris de l'època. Amiga d'Aurora Bertrana, fou ella qui es va encarregar l'any 1967 de la presentació d'*Aigua tèrbola* a la llibreria Catalònia, i així va descriure l'obra i l'autora:

«[...] Així que l'engrapeu i llegiu l'autoretrat i l'autocrítica, us adonareu que Concepció Maluquer és una noia modesta, tímida un poc temorenca de la societat malpensada i criticaire. Això no la priva però de presentar un cas com *Aigua tèrbola*. Ho fa sense acusar ningú ni denunciar ningú.

Repeteix aquelles paraules que tants cèlebres autors han escrit en el pròleg de llurs obres: "Tota semblança amb personatges i fets reals és una pura coincidència".

Concepció Maluquer es mostra encara més cauta. No vol figurar ni entre els grups dels qui protesten, ni entre els qui denuncien, ni entre els qui testimoniegen ni entre els que es comprometen. Fa com aquelles noietes tímides que no saben si volen seure o si volen restar dempeus i acaben ocupant un dels millors seients de la sala. Així serà sens dubte per a Concepció Maluquer, la qual bo i melindrejant una mica, va fent camí segur i positiu devers el saló imaginari dels immortals catalans. Vull dir que, pas a pas, va adquirint prestigi en el món de les nostres lletres.

Aurora Bertrana presenta el seu llibre Aigua tèrbola. Llibreria Catalònia, 1967

És un caire molt femení de la seva personalitat literària aquest autoretrat i aquesta autocrítica. No us n'acabeu de fiar.

Mentre l'autora no protesta, ni denuncia, ni testimonieja, ni es compromet vosaltres continueu la lectura fins al final. L'estil àgil i fluït de la nostra amiga us hi ajudarà.»

La importància de la figura de Concepció G. Maluquer per a la literatura catalana queda ben palesa en l'homenatge i la publicació de [«Àlbum Concepció G. Maluquer»](#) que li feu el PEN Club l'any 2002 i amb el monogràfic «De la terra i del vent. Reivindicació de l'obra de Concepció G. Maluquer: perspectiva i projecció» de la revista *Urc. Revista literària*, núm.19. Ajuntament de Lleida: novembre de 2004, coordinat per Maria Barbal.

